

Mikkelin kaupunki

*Hyvinvoinnin ja osallisuuden
lautakunta*

Toimintakertomus 2024

MIKKELI

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Lautakunta vastaa kansalaisopiston, yleisten kulttuuripalvelujen, liikuntapalvelujen, nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla on ylläpidetty ja kehitetty palvelutarjoomaa ja luotu kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuksia kokeilla uudentyyppisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken on tehty monipuolista yhteistyötä. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisten toimintojen merkitys on korostunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lautakunnan alaiset tulosalueet ovat vaikuttaneet myönteisesti myös Mikkelin maineeseen viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina.

Liikuntapalvelut toteutti lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi Siekkilän frisbeegolfradan siltojen uudistamisen, rakensi yhteistyössä Anttolan aluejohtokunnan ja Anttolan Urheilijoiden kanssa, osin osallistavan budjetoinnin avulla, Anttolaan noin 370 m pitkän pyöräradan. Lukuvuonna 2024–2025 käynnistyi Move like Mikkeli –hanke, jossa tavoitteena on kokeilla Haukivuoren, Anttolan ja Ristiinan yhtenäiskouluilla kouluptoimintaa sekä kehittää Move –mittausprosessia. Terveys- ja luontoliikunnan edistämiseksi valmistui Rantakylään uusi maksuton ulkokuntosali, retkeilyreiteillä uusittiin mm. tulipaikkoja ja Hiidenkierroksen retkeilyreitit opastusta sekä Pitkälänjärven jäälle toteutettiin hiihtoladun viereen pitkään toivottu retkiluistelu-reitti. Puolustusvoimilta saatiin lupa Kyrönpellon latujen käyttöön. Latupirtille vievä hiihtoreitti jouduttiin sulkemaan ja uusi reittilinjaus on edelleen selvittelyssä. Harjoitusjäähalli joutui käyttökieltoon heinäkuussa, mikä tulee vaikuttamaan negatiivisesti erityisesti lasten ja nuorten harrastamiseen jääurheilussa seuraavan vuoden ajan. Urpolan ja Hänskin tekojää aukaistiin tämän vuoksi normaalia aikaisemmin korvaamaan menetettyä sisäjää. Esteettömyyttä parannettiin uusimalla Viihdeumala Rantakeitaaseen allashissi, jolla liikuntarajoitteisten on helpompi ja turvallisempi siirtyä altaaseen. Urpolaan valmistui uusi varistorakennus jäänhoitokoneelle, mikä mahdollisti siirtymisen polttoainekäytöstä jäänhoitokoneesta sähkökäyttöiseen. Kaihulla aloitettiin rantavalvonta.

Museopalveluissa on toteutettu neljä vaihtuvaa näyttelyä, joista kolme taidemuseossa ja yksi Suur-Savon museossa. Lisäksi 18.6.2024 avautui Päämajamuseossa Mannerheim ylipäällikkönä -näyttely, joka on toteutettu yhteistyössä Sodan ja rauhan keskus Muistin kanssa. Lokakuussa avautui taidemuseossa vaihtuvana näyttelynä Tiitiäisen aika. Vaihtuvien näyttelyiden lisäksi yleisölle on ollut avoinna viisi pysyvää näyttelyä. Museoiden yö toteutettiin perjantaina 25.10.2024. Yhden illan aikana museokohteissa ja eri tapahtumissa oli yhteensä 23 313 käyntiä. Museokohteissa oli vuoden aikana kaikkiaan 62 828 kävijää. Kirjastopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. 160-vuotisjuhlavuoden merkeissä järjestettiin erilaisia tilaisuuksia, valokuvanäyttely ja 160 sanaa kirjastosta -kirjoituskilpailu. Vuoden aikana laadittiin Kirjastosuunnitelma 2025–2029 ohjaamaan kirjastopalvelujen kehittämistä. Pääkirjaston toimintoja sijoitettiin uudelleen asiointipisteen muutettua kirjaston tiloihin. Tilapäisiä järjestelyjä aiheutti myös neljä kuukautta kestänyt kattoremontti, jonka vuoksi kirjaston tiloja oli pitkin syksyä pois käytöstä. Loppuvuodesta valmisteltiin Pertunmaan kirjaston siirtymistä Mäntyharjun kirjaston toimipisteeksi kuntaliitoksen myötä. Henkilöstössä oli runsaasti vaihtuvuutta muun muassa eläköitymisten vuoksi, mikä aiheutti lisähaastetta toiminnan järjestämiselle. Lainaus kasvoi edellisvuodesta 4,1 %. Lainoja otettiin 745 856 kpl, joka on lähes 30 000 lainaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin osa kasvusta selittyi lastenkirjallisuuden lainauksen lisääntymisellä. Lainaus on noussut koronan aiheuttamasta kuopasta ja ylitti pandemiaa edeltäneen vuoden 2019 lainauksen. Tapahtumatarjonnassa tehtiin jälleen paljon yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kehittämishankkeita olivat LUKEVA – lukemisen ja kirjoittamisen edistäminen vangeille sekä loppuvuodesta käynnistynyt Itä-Suomen kirjastojen yhteinen Muuttuva kirjasto, muuttuvat tilat -hanke.

Yleisten kulttuuripalveluiden vuosi oli kävijämäärältään kaikkien aikojen ennätysvuosi (53 421). Ikäihmisten kulttuurivierailuja on viety palvelutaloihin ja päiväkeskuksiin määrärahojen puitteissa. Kulttuurikasvatussuunnitelmat varhaiskasvatukseen sekä perusopetukseen ovat toteutuneet. Kesätoimintojen osalta Hulivilikarnevaalit vietettiin monipuolisen ohjelman ja runsaslukuisen kävijäjoukon parissa. Puistokonsertti-sarjassa kävijämäärät ovat olleet keskiarvoltaan tavanomaisia, samoin Pienten Puistikoiden osalta. Syksyn Museoiden Yössä tehtiin jälleen yleisöennätys. Kulttuuri Itää -hanke starttasi maaliskuussa, kulttuuritoiminnan kehittämishankkeissa ovat mukana kaikki kunnat Etelä-Savon, Pohjois-Savon sekä Pohjois-Karjalan alueelta. Avustukset myönnettiin lähes sataprosenttisesti ja jatkossa on syytä tarkastella, onko avustuspäärahat riittäväällä tasolla. Tulotavoite on ollut jo useamman vuoden ajan sen verran kova, että ilman merkittäviä muutoksia toiminnassa, ei tulotavoitteita tulla saavuttamaan.

Kaupunginorkesterin vuosi 2024 toteutettiin suunnitellusti. Konserttien kävijämäärä ja sitä kautta lipputulot eivät aivan vastanneet odotuksia. Syytä yleisön käyttäytymiseen on mahdotonta arvioida. Orkesterin vuosittaiset tulot riippuvat myös hyvin paljon tilausesiintymisien määrästä, joista orkesteri perii erillisen palkkion. Vuodelle 2024 näitä tilausesiintymisiä ei tullut aivan edellisen vuoden verran. Toiminnallisesti orkesteri toteutti 87 erillistä tapahtumaa, joissa yhteensä kuulijoita oli noin 17 000. Kulttuuripolun myötä kaikki Mikkelin 6-luokkalaiset pääsevät tutustumaan orkesterimusiikkiin. Päiväkoti-ikäisille järjestettiin lastenmusiikkikonsertti ja ikäihmisille orkesteri esiintyi palvelukotivierailujen merkeissä. Maksullisten konserttien lisäksi orkesteri toteuttaa merkittävän määrän myös maksuttomia konsertteja sekä esiintyy kaupungin omissa juhlatilaisuuksissa, kuten esimerkiksi Saimaanportin Yhtenäiskoulun vihkiäisissä ja Itsenäisyyspäivän juhlissa. Mikkelin ulkopuolella esiintymisiä kertyi kahdeksan. Orkesterista eläköityi syksyllä 2024 pitkäaikainen muusikko, jonka tilalle saatiin rekrytoitua uusi soittaja.

Kansalaisopistotoiminta on virkistynyt. Ihmiset ovat löytäneet takaisin kansalaisopiston kurssien pariin. Kurssikohtainen opiskelijamäärä kasvoi, useat kurssit myytiin täyteen ja kursseja peruuntui edellisvuosia vähemmän. Kurssien määrä pysytteli edellisvuoden tasolla. Jatkuvaan itse tehtyyn markkinointiin satsattiin ja se tuotti tulosta. Kansalaisopisto osallistui erilaisiin tapahtumiin aiempaa enemmän. Kielen opettajan vakanssi muutettiin suunnittelijaopettajaksi 1.9.2024 alkaen. Henkilöstössä tapahtui runsaasti muutoksia. Rehtori tuli ja lähti, kieliin tuli uusi suunnittelijaopettaja, toimistossa oli syksyllä uusi toimistosihteeri ja marras-joulukuun vararehtori toimi rehtorina. Rekrytoitiin uusi liikunnan ja tanssin suunnittelijaopettaja ja rehtori. Lake23-hankkeessa on toteutettu etä- ja verkkokursseja sekä kehitetty valtakunnallista eOpisto-verkkokurssialustaa. Kursseja on suunniteltu ja toteutettu kuusi ja opiskelijoita niillä on ollut ympäri Suomea. Markkinointiin on saatu koulutusta. Yhdessä osallistuen –hanke on aloittanut kehittämistyönsä kaupungin alueella yhteisöllisyyden, osallisuuden, kansalaistoimijuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Eniten näkyvyyttä on saanut Opastamo-pilottitila ja Commu-naapuriapusovellys. Osallisuustyöryhmä on työstänyt osallisuussuunnitelman päivytystä. Kumppanuuspöytäiltoja järjestettiin kaksi. Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta on sujunut suunnitellusti.

Nuorisopalveluiden toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Saimaanportin yhtenäiskoulun yhteydessä sijaitseva nuorisotila Usva otettiin käyttöön elokuussa. Usvan sijainti mahdollistaa koulun tilojen ja lähiliikuntapaikkojen hyödyntämisen nuorisotyössä. Koulunuorisotyö on vakiintunut osaksi nuorisotyön palvelujärjestelmää ja toimintaa on kehitetty kouluyksikkö ja kaupungintasoisesti. Lukioon ja Esdun toimipisteisiin kohdistuva oppilaitosnuorisotyöhanke käynnistyi marras-kuussa. Etsivän nuorisotyön osalta erityistä huomiota on kiinnitetty prosessien kehittämiseen palveluista tippumassa olevien ja palveluiden ulkopuolella olevien nuorten saamiseksi etsivän nuorisotyön asiakkuuteen. Nuorisovaltuuston toiminta on ollut aktiivista ja nuorisovaltuuston jäsenet ovat muun muassa osallistuneet eri tavoin kaupungin palvelujen suunnitteluun ja arviointiin. NUPS-prosessi saatiin valmiiksi.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Lautakunnan toimintatuotot alittivat alkuperäisen talousarvion noin 462 100 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden tulot ylittivät lähes 207 000 euroa. Toimintakulut alittivat alkuperäisen talousarvion noin 332 300 euroa ja muutetun talousarvion noin 276 000 euroa. Toimintakate, 16 450 100 euroa, heikkeni alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 130 000 euroa, mutta oli 482 500 euroa muutettua talousarviota parempi.

Lautakunnan hallinnon toimintatuotot olivat noin 3 300 euroa ja ne ylittivät talousarvion noin 1 300 euroa. Toimintakulut alittivat talousarvion noin 42 600 euroa. Näin ollen toimintakate, 2 147 600 euroa, muodostui noin 43 900 euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi.

Yleiset kulttuuripalveluiden osalta tuloissa jäätiin alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 69 200 euroa tavoitteesta, mutta muutettuun talousarvioon verrattuna tulotavoite oli jopa hieman (6 000 euroa) ennakoitua parempi. Menoissa eniten rahaa jäi käyttämättä asiantuntijapalveluissa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat –tilikohdassa, alkuperäinen talousarvio alittui noin 95 400 euroa. Yleisten kulttuuripalvelujen toimintakate, 460 740 euroa, muodostui noin 26 000 euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi.

Liikuntapalveluiden osalta tuotoissa jäätiin noin 322 500 euroa alle alkuperäisen talousarvion mutta verrattuna muutettuun talousarvioon tuli ylitystä noin 27 500 euroa. Tämä ylitys toteutui hanketuloilla. Toimintakulut ylittivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 6 300 euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna noin 11 300 euroa. Jäähallien yhtiövastikkeet ylittivät 200 000 euroa. Tätä ylitystä saatiin paikattua mm. aineet, tarvikkeet ja tavarat –kuluissa, joissa kulut alittivat talousarvion noin 170 000 eurolla. Liikuntapalvelujen toimintakate, 6 155 500 euroa, heikkeni alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 328 700 euroa.

Kirjastopalveluiden toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion noin 80 400 euroa, ylitys muutettuun talousarvioon oli noin 44 000 euroa. Ylitys johtuu siitä, että seutukirjastolaskutuksen tuotot olivat talousarviossa alakanttiin, ja esimerkiksi vuokratuottoja ja myöhästymismaksuja saatiin budjetoitua enemmän. Toimintakulut alittivat alkuperäisen talousarvion noin 164 800 euroa. Henkilöstökulujen kirjaamisessa tapahtunutta virhettä saatiin vuoden mittaan kurottua kiinni säästötoimenpiteillä niin, että henkilöstökulut ylittivät vain 18 000 eurolla. Säästötoimien ja muun muassa kansallisen e-kirjaston aloituksen viivästymisen ansiosta muut kulut kuin henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 163 000 eurolla. Toimintakate, 2 782 900 euroa, muodostui näin ollen 245 000 euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi ja muutettuun talousarvioon verrattuna 189 000 euroa paremmaksi.

Kaupunginorkesteri jäi tulostavoitteestaan alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 143 000 euroa, mutta ylitti muutetun talousarvion noin 7 000 euroa. Menot ylittivät kokonaisuudessaan 41 000 euroa, josta valtaosa koostuu henkilöstökulujen ylittymisestä. Eläköityminen aiheutti hetkellisesti päällekkäisiä henkilöstökuluja vakinaisen henkilöstön osalta, tilapäistä työvoimaa jouduttiin käyttämään arvioitua enemmän ja taiteilijoiden palkkioihin kului rahaa ennakoitua enemmän. Yleinen kustannustason nousu näkyy myös matkustus- ja majoituskulujen ylittymisenä. Tiukan talouden pitäminen ja yleisöä

ja lipputuloja tuovan ohjelmiston kanssa tasapainoilu on hankalaa. Kaupunginorkesterin toimintakate, 1 066 100 euroa, muodostui noin 184 000 euroa alkuperäistä talousarviota heikompana.

Kansalaisopisto toimintatuotot alittuivat noin 33 900 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon. Menot alittuivat noin 38 300 euroa talousarvioon verrattuna. Talousarviossa kurssimaksutuottotavoite oli 420 000 euroa ja muutetussa talousarviossa sitä korjattiin 100 000 euroa pienemmäksi. Korjattuun talousarvioon verrattuna kurssimaksutuotot ylittyivät noin 30 000 euroa. Kansalaisopiston toimintakate, 1 312 600 euroa, muodostui noin 4 300 euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi.

Nuorisopalveluiden osalta toimintatuotoista jäätiin noin 8 800 euroa alle alkuperäisen talousarvion, mutta muutettuun talousarvioon verrattuna toimintatuotot ylittyivät noin 21 000 euroa. Ylitys johtui vuoden 2024 aikana nuorisopalveluille myönnetystä hankerahoituksista. Toimintakulut alittavat alkuperäisen talousarvion noin 91 400 euroa ja muutetun talousarvion noin 82 000 euroa. Alitusta oli eniten muissa toimintakuluissa sekä aine-, tarvike- ja tavarahankinnoissa. Nuorisopalvelujen toimintakate, 1 249 100 euroa, muodostui lähes 83 000 euroa talousarviota paremmaksi.

Museopalveluissa toimintatuottojen toteuma ylittyi noin 33 500 euroa. Toteumaprosentti oli noin 128 %. Avustusten osuus oli noin 16 000 euroa. Toimintakulut ylittyivät noin 52 800 euroa. Toimintakulujen ylitys johtui suurelta osin palkkojen ja palkkioiden ylityksistä, jotka ylittyivät 28 000 euroa. Toimintakate, 1 269 800 euroa, toteutui 101-prosenttisesti. Toimintakatteen ylitystä kertyi noin 19 000 euroa.

STRATEGISTEN OSA-ALUEIDEN STRATEGIAKORTIT

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Seurataan liikuntapaikkojen käyttöä vuosittain vähintään 8 eri liikuntapaikalla mm. kävijälaskureilla ja myytyjen lippujen määrillä.	Reagoidaan liikuntapaikkojen käyttömäärien muutoksiin ja muutetaan toimintaa tarpeiden mukaiseksi / liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut: 5 kävijälaskuria reiteillä ja frisbeegolfradalla. Ensilumenladun, 2 uimahallin ja 3 kuntosalin myydyt liput. Jalkapallohallin ja jäähallien käyttöaste.
Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Kalevankankaan kehittämisalusta: myynnin ja markkinoinnin lisääminen liikuntapaikoille "prime time"-aikojen ulkopuolella, arkipäivisin klo 8–16.	Liikuntapaikkojen käytön lisääminen yhteistyössä Kalevankankaan myynti- ja markkinointityöryhmän kanssa /liikuntapalvelut.	Käyttöaste ma-pe klo 8–16: jalkapallohalli kilpajäähalli harjoitusjäähalli	Käyttöaste (ei kesäkausi) (%) 2022/2023/2024 Jalkapallohalli: 19/28/35 Kilpajäähalli: 54/57/68 Harjoitusjäähalli kevätkauden vertailu (halli käyttökiellossa syksy 2024): 41/43/41

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Mikkelin kaupungin verkkokaupan ja ajanvarausjärjestelmän mahdollisuuksien hyödyntäminen ja tunnetuksi tekeminen.	Ostamisen ja varaamisen helpottaminen käyttäjäystävällisillä digipalveluilla /liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut	Verkkokaupassa myytävien tuotteiden määrä	Liikuntapalvelut 18 kpl, yleiset kulttuuripalvelut 3 kpl, museot 60 kpl
Lumme-kirjastojen kansalliseen e-kirjastoon liittymisen valmistelu Mikkelin kaupungin osalta. Valtakunnallisen e-kirjaston toiminta alkaa alkuvuodesta 2024. Vuoden 2023 kuluessa on selviteltävä liittymisen edellytykset ja sopimusprosessi vietävä läpi. Liittyminen edellyttää kuntakohtaisten sopimusten tekemistä.	Kansallisen e-kirjaston käyttöönotto /kirjastopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut. Liitytty kansalliseen e-kirjastoon, joka avautui asiakkaille 23.4.2024.
Orkesterin nuottimateriaalissa siirrytään digitaalisen materiaalin käyttöön mahdollisimman paljon. Vähentää paperin käyttöä ja	Jokaiselle muusikolle hankitaan iPad, joiden avulla digitaalisen nuottimateriaalin käsittely ja	Toteutunut/ei toteutunut	Ei toteutunut, määräraha ei riittänyt hankintakokonaisuuteen.

nuottimateriaalien postittamista merkittävästi.	soittaminen onnistuu. /kaupunginorkesteri		
Orkesteri pyrkii tuottamaan verkkosisältöä konserteista. Mahdollistaa kansainvälisen näkyvyyden ja uusien kohderyhmien saavuttamisen.	Säännölliset verkkokonsertit ja niistä jäävät tallenteet. /kaupunginorkesteri	Verkkokonserttien määrä ja tallenteiden hyödyntäminen sote-palveluissa.	Ei toteutunut resurssien puutteen vuoksi.
Sosiaalisen median kanavat ovat aktiivisesti käytössä.	Nuorten kohtaaminen myös verkossa toteutuu. /nuorisopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut - nuorten kohtaamisia toteutetaan osittain myös sosiaalisen median kautta
Verkkokurssien hyödyntäminen henkilöstön koulutuksessa.	Henkilöstö suorittaa vähintään yhden verkkokoulutuksen vuosittain. /esimiehet	Suoritettu/ei suoritettu	Yleiset kulttuuripalvelut, suoritettu. Liikuntapalvelut osittain suoritettu. Nuorisopalvelut osittain suoritettu. Kirjastopalvelut osittain suoritettu (lähes jokainen). Museopalvelut, suoritettu. Kaupunginorkesteri osittain suoritettu.

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Mikkelin kaupunginorkesterin korkean tason säilyttäminen ja parantaminen sekä näkyvyyden kehittäminen, jotta saadaan houkutelua huippumuusikoita orkesteriin vakituisiksi sekä vierailijoiksi. Ammattitaitoinen taiteellinen henkilöstö on edellytys orkesterin kehittymisen kannalta.	Orkesterin resurssien riittävyys ja muusikoiden palkkataso houkuttelevalla tasolla verrattuna muihin orkestereihin. /kaupunginorkesteri	Rekrytointien onnistuminen ja palkkatason kehitys.	Rekrytoinneissa on onnistuttu.
Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Opinnäytetöiden ja harjoitteluiden tekeminen Mikkelin kaupungille.	Toimintojen kehittäminen tutkimuksen avulla. /lautakunnan alaiset tulosalueet	Opinnäytetöiden ja harjoittelijoiden määrä	Liikuntapalvelut harjoittelijoita 2, yleiset kulttuuripalvelut harjoittelijoita 2 sekä Esedun opiskelijan näyttökokeen suoritus, museopalvelut harjoittelijoita 1, nuorisopalvelut harjoittelijoita 14. Kirjastopalvelut: harjoittelijoita 2, 1 päättötyö (kirjaston kestävän kehityksen suunnitelma ja ympäristökasvatussuunnitelma). Hyvinvointikoordinaattorilla 1 Xamkin harjoittelija.
Kaupunginorkesteri vahvistaa yhteistyötään Mikkelin musiikkiopiston kanssa. Pyritään kehittämään yhteistyötä myös XAMKin ja yliopistokeskuksen kanssa uusien toimintatapojen ja tutkimustiedon hyödyntämisen suhteen.	Uusia toimintamalleja oppilaitosten kanssa yhteistyössä. /kaupunginorkesteri	Yhteistyön ja toimintojen määrä	Toteutunut Mikkelin musiikkiopiston osalta. Osittain toteutunut muiden oppilaitosten osalta. Opiskelijaryhmiä käytetty tutustumassa orkesterin työhön.

Kulttuuripalveluiden yhteistyön tiivistäminen taiteen perusopetuksen yksiköiden kanssa.	Toistuvat yhteistapaamiset toimijoiden kesken, oppilaitosten osaamisen hyödyntäminen eri yhteyksissä / kulttuuripalvelut	Tapaamiset järjestetty / ei järjestetty, sisältöjen määrä	Toteutunut 10 kpl sisältöjä
Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Äxön Appro -messut	Erilaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut	Ei toteutunut

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Ikäihmisten elintapaohjauksen toteuttaminen ja edelleen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa.	Senioreiden yksilöllisen arjen sujuvuuden tukeminen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen. /liikuntapalvelut	Ikäihmisten elintapaohjaukseen osallistuneiden määrä yhteensä ja vuonna 2024.	Elintapaohjausprosessin aloittaneita asiakkaita 101. Vuonna 2024 uusia asiakkaita aloittanut 32.
Mikkelin vauvaviikko. Osana kirjaston kehittämishanketta on koottu yhteistyöverkosto toteuttamaan Mikkelin vauvaviikkoa vuosittain. Yhteistyöverkostossa on laajasti kaupungin toimijoita, hyvinvointialueen yksiköitä, yhdistyksiä ja seurakunta.	Mikkelin vauvaviikon vakiinnuttaminen vuosittain toistuvaksi tapahtumaksi laajan yhteistyöverkoston voimin. /kirjastopalvelut, Koppa, kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Mikkelin vauvaviikko toteutetaan vuosittain syyskuussa. Tapahtumien määrä ja kävijämäärä.	Toteutunut. 21 tapahtumaa, joissa 494 osallistujaa.
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kulttuurin käyttö hyvinvointialueen toimintojen osana. Kulttuurin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja hyödyntäminen laaja-alaisesti. /kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Kulttuuripalveluiden kävijämäärät ja yhteistyön määrä eri tahojen kanssa	Yleisten kulttuuripalveluiden kulttuurivierailut palvelutaloihin jne. 39kpl, 1208 osallistujaa. Kaupunginorkesterin vierailut palvelutaloissa 15 kpl, joissa 412 kuulijaa.
Etsivä nuorisotyö tavoittaa 15 – 28-vuotiaan nuoren, joka kaipaa tukea koulutukseen, työelämään tai elämänhallintaan liittyvissä asioissa.	Nuorisolain mukaiset ilmoitukset ja muut yhteydenotot otetaan käsittelyyn viiveettä. Nuorta tuetaan monialaisesti ja palveluohjaus on sujuvaa. /nuorisopalvelut	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä.	Etsivän nuorisotyön yksilöasiakkaiden määrä 190.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Tehdään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia ja –palveluita eri kohderyhmien saavutettavaksi.	Tarjotaan kaikille mahdollisuus monipuolisiin kulttuuripalveluihin. Kasvatetaan kulttuuritapahtumien osallistujamääriä (lähtötaso tp2021). /kaupunginorkesteri, yleiset kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, museot	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Yleiset kulttuuripalvelut tapahtumien määrä 445 kpl (tp2022 354, tp2023 495), kävijämäärä 53 421 (tp2022 38 075, tp2023 47 288). Museoissa 62 828 kävijää. Kirjastopalveluissa 171 matalan kynnyksen kulttuuritapahtumaa, joissa 4 827 kävijää. (Kirjastoissa 413 283 kävijää.) Kaupunginorkesteri 87 tapahtumaa, 17000 kävijää.

			Nuorisopalvelut 3 tapahtumaa, 2150 kävijää.
Tarjotaan soveltavan liikunnan ryhmiä ja uinnin opetusta.	Pyritään mahdollistamaan turvallisen ja esteettömän liikunnan harrastaminen /liikuntapalvelut	Soveltavan liikunnan ryhmien osallistujamäärä. Pohjoismaisen uimataitomääritelmän (sovellettu) mukaisen uimataidon omaavien 6-luokkalaisten määrä.	Soveltava liikunta: 1048 osallistujaa. Uimataito lukuvuosi 2023–2024: 84,5 % (koko Suomi 55 %)
Alueellisen nuorisotyön menetelmiä käytetään monipuolisesti	Alueellista nuorisotyötä tehdään suunnitellusti nuorisotiloissa, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä jalkautuen. / nuorisopalvelut	Alueellisen nuorisotyön toimipisteiden määrä, kohdattujen nuorten määrä.	Nuorisotilojen määrä 5, kohdattujen nuorten määrä 22 082.
Hyvää elämää ikääntyneille - Mikkelin kaupungin ikäohjelma 2025 valmistuu	Ohjelmassa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden väestön hyvinvoinnin tukemiseksi. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue /hyvinvointikoordinaattori	Ohjelma valmistuu/ohjelmaa toteutetaan ja seurataan	Ohjelma on valmistunut ja sitä toteutetaan. Seuranta 2024 työn alla.
Terve kunta –verkostoon liittyminen	Kiinnitytään kansalliseen verkostoon ja toteutetaan hyviä käytäntöjä hyvinvoinnin edistämiseksi. /hyvinvointikoordinaattori, sivistysjohtaja	Toteutuu/ei toteudu	On liittytty.
Hyvän mielen kunta -toimintamalli	Kaikessa toiminnassa tuetaan mielen hyvinvointia. / hyvinvointikoordinaattori	Toteutuu/ei toteudu	Ei toteutunut
Asiakastytytvyyskysely	Palveluiden laatu ja kehittäminen palautteen mukaisesti. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Liikuntapalvelut: 5 kyselyä, yleiset kulttuuripalvelut 5 kyselyä, kirjastopalvelut 1 kysely, nuorisopalvelut 1 kysely
Esteettömyysuunnitelman toteutuminen	Esteetön ympäristö ja palvelut toteutuvat ohjelman mukaisesti. /vastuu asumisen ja toimintaympäristön palvelualueella /yhteistyössä vammaisneuvosto, sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Lähi- ja luontoliikuntapaikkojen ylläpitäminen, rakentaminen ja kunnostaminen	Edistetään liikkumista kaikissa ikäryhmissä mahdollistamalla liikkuminen luonnossa ja omassa lähiympäristössä /liikuntapalvelut	Ylläpidettyjen reittien kilometrimäärä. Maksuttomien liikuntapaikkojen määrä.	Ylläpidettyjä reittejä: 176 km sekä lisäksi jäälataja noin 80 km. Laavut, kodat ja tulipaikat: 13 kpl. Täysin maksuttomia liikuntapaikkoja: 71 kpl. Maksuton käyttö varattujen vuorojen ulkopuolella: 20 kpl.
Yhdistetään kulttuurisältö luontoympäristöön	Vähintään yksi uusi kulttuuritapahtuma järjestetty luontoympäristössä / kulttuuripalvelu	Tapahtuma järjestetty / ei järjestetty	Täysin uutta tilaisuutta ei järjestetty, suunnitellaan keväälle 2025.
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhmän toimenpiteet vuosikellon mukaisesti	Luodaan edellytyksiä kävelyn ja pyöräilyn lisäämiselle eri keinoin verkostoyhteistyönä. /hyvinvointikoordinaattori /Käpyryhmä	Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu.
Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Aktiivinen arki -harrastemessut	Erilaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten	Messut toteutunut/ei toteutunut	Toteutui 31.8.2024, esittelijöitä 44 kpl, kävijöitä 649 hlöä.

	tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut		
Kulttuurikahvila-toiminnan jatkaminen pääkirjastossa yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja eri toimijoiden kanssa.	Kulttuurikahvila-toiminnan vaikiinnuttaminen Kulttuurin unelmavuosi -hankkeen jälkeen. /kirjastopalvelut	Kulttuurikahvila-tapahtumien toteutuminen	Toteutunut. 8 kulttuurikahvilaa, joissa monipuolista ohjelmaa ja eri yhteistyökumppaneita.
Matalan kynnyksen kulttuuritapahtumien järjestäminen, kuten Museoiden yö.	Kulttuuri- ja museotarjonnan ympärivuotisuus (myös kesäajan ulkopuolella) kaikenikäisille. Tavoite 10 000 käyntiä kohteissa. /museot, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut	Kävijämäärä, positiivinen asiakaspalaute	Museoiden yö toteutui 25.10., käyn- tejä 23 313, saatu palaute lähes täysin positiivista.
Kulttuuriohjelman valmistuminen	Mikkelin kaupungin kulttuuriohjelma valmistuu vahvasti toimijakenttää kuullen. /kulttuuripalvelut, museot, kansalaisopisto, kirjasto, kaupunginorkesteri	Kulttuuriohjelma valmis / ei valmis	Ei valmis.
Kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kaupungin tilaisuuksissa. Kaupungissa vierailevia yhteistyökumppaneita pyritään viemään kulttuurin äärelle vierailun aikana.	Kulttuurimyyntien Mikkelin mielikuvan vahvistaminen. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtuma- ja kävijämäärät	Kaupunginorkesteri esiintyi kaupungin omissa tilaisuuksissa 37 kertaa vuoden 2024 aikana.
Nuorisotapahtumien järjestäminen	Yhteisöllisyyden lisääminen, elämyksien ja kokemusten tarjoaminen nuorille. / nuorisopalvelut	Tapahtuma- ja kävijämäärät	3 tapahtumaa, 2150 kävijää.

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Kotouttamisen kokonaisvastuun hallittu siirtyminen kaupungille: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella kotouttamiseen liittyvät sivistyspalvelut.	Toimiva toimintarakenne. /yhteistyö kotouttamispalveluita koordinoivan työllisyyspalveluiden kanssa	Toteutuu/ei toteudu	Varhaiskasvatus ja opetus – toimintarakenne toimii - yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa lisättävä.
Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten toiminnan mahdollistaminen ja mukaan saaminen sekä vapaaehtoisten kouluttaminen.	Vapaaehtois- ja vertaisohjaajatoiminnan ylläpitäminen ja kasvattaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. /liikuntapalvelut	Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten määrä.	Toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia 50. Lisäksi koulutettu vuonna 2024 yhteensä 66 uutta vapaaehtoista.
Seurafoorumin järjestäminen vähintään 2 kertaa vuodessa yhteistyössä Etelä-Savon Liikuntary:n kanssa.	Urheiluseurojen kanssa tehtävä monipuolinen yhteistyö Mikkelin liikuntatoiminnan kehittämiseksi. /liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut	Toteutunut 2 kertaa

Mieli-ikä-runopiiri on ikääntyville suunnattu mielen hyvinvointia tukeva toimintamuoto, jossa kirjallisuuteen yhdistetään sosiaalinen kanssakäyminen ja tunteiden vahvistaminen. Kirjasto järjestää yhteistyössä yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa Mieli-ikä-runopiirikonseptin mukaisia runopiirejä kirjaston tiloissa.	Mieli-ikä-runopiiri toiminnan vaikiinnuttaminen /kirjastopalvelut	Mieli-ikä-runopiirien järjestäminen toteutunut	Ei toteutunut yhteistyökumppanien resurssipulan vuoksi.
Osallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutetaan osallisuussuunnitelman tavoitteita. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue ja soveltuvin osin kaikki yksiköt	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen	Osallisuussuunnitelman toimenpiteitä toteutettu mm. Kumppanuuspöytäilta 30.5. ja 21.11. Osallisuussuunnitelman toteutumisen seuranta raportoidaan osana hyvinvointiraporttia 2024.

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Kaikille avoimien ja maksuttomien senioriliikuntavuorojen järjestäminen eri puolilla Mikkeliä, yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Kaikille senioreille ohjatun liikunnan ja sitä kautta sosiaalisten kontaktien mahdollistaminen. /liikuntapalvelut	Eri pisteiden/alueiden määrä, joissa avoimia senioriliikuntavuoroja on järjestetty.	5 pistettä: Saimaa Stadiumi, Haukivuori, Anttola, Ristiina, Urheilupuisto
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/ Kerho jokaisella koululla	”Oma juttu”-harrastamistoimintaa jokaisessa peruskoulussa tarjolla, kerhoja yhteensä 119 kpl.

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.

Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Avustuksien myöntäminen tapahtumien järjestelykuluihin	Kolmannen sektorien toimijoiden järjestämien tapahtumien tukeminen. /liikuntapalvelut, nuorisopalvelut jne.	Myönnettyjen avustusten määrä	Liikuntapalvelut: 15 tapahtumaa, 19 330 euroa. Yleiset kulttuuripalvelut: 22 tilaisuutta, 25 800 euroa (kohdeavustukset).
Laadukkaat tapahtumat ja näyttelyt	Järjestetään neljä vaihtuvaa näyttelyä eri museokohteissa, tavoite 38 500 kävijää. /museot	Kävijämäärä	Museoissa 62 828 kävijää.
Monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitäminen kaupungissa	Riittävät resurssit kulttuuritoimijoille, jotta tapahtumia voidaan järjestää. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä	Yleiset kulttuuripalvelut 445 kpl / 53 421 kävijää. Mikkelin teatteri: 30 994 katsojaa. Kaupunginorkesteri 87 tapahtumaa, 17000 kuulijaa

Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Osallistuvan budjetoinnin käyttö	Käytön lisääminen. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue	Käyttö kohteina ja euroina	Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.
YoungMikkeli-perintörahaston käyttö nuorilähtöisesti	Nuoret suunnittelevat omia hankkeitaan ja hakevat niiden toteutukseen YoungMikkeli-perintörahoitusta. / nuorisopalvelut	Käyttö kohteina ja euroina	Kohteita 6 / 18 200 euroa
Edistetään yhteisöllistä asumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 31.12.2024
Ikääntyneiden monimuotoista asumista (yhteisöllinen asuminen, soluasuminen) kehitetään edelleen.	Ikääntyneiden turvallisuuden tunne ja sujuva arki paranevat yhteisöllisyyttä kehittämällä. /vanhusneuvosto yhteistyössä kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa	Yhteisöllisen asumisen yksiköiden määrä lisääntyy	Kehittämistyötä jatketaan.

Kaupunginorkesteri

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 3300 - Kaupunginorkesteri				
konsertit ja esitykset kpl	86,00	90,00	87,00	96,67 %
menot / konsertti tai esitys €/kpl	-14 062,42	-12 056,67	-12 943,83	107,36 %
kuulijoiden määrä kpl	20 898,00	19 000,00	16 888,00	88,88 %
menot / kuulija €/kpl	-57,87	-57,11	-66,68	116,76 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Orkesteri jäi kolme konserttia vajaaksi tavoitellusta esiintymismäärästä. Kävijämäärissä jäätin n. 3000 kuulijaa tavoitteesta. Erityistä syytä tähän on vaikea arvioida. Jonain vuosina tulee erilaisia tilausesiintymiä kausikonserttien ulkopuolelle enemmän kuin toisina. Sitä on vaikea/mahdoton arvioida miksi yleisö ei käynyt konserteissa ihan niin ahkerasti kuin ennustettiin.

Museopalvelut

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 3400 - Museopalvelut				
käynnit kpl	56 952,00	38 500,00	62 828,00	163,19 %
menot / käynti €/kpl	-24,92	-35,62	-22,67	63,64 %
näyttelyiden määrä kpl	9,00	9,00	9,00	100,00 %
tallenteiden määrä kpl	55 115,00	59 500,00	55 202,00	92,78 %
sijoitettavien teosten määrä kpl	409,00	340,00	413,00	121,47 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Museokohteissa oli yhteensä 62 828 kävijää vuonna 2024. Museokortillisia kävijöitä oli taidemuseossa 30 % ja Suur-Savon museossa 14,3 % kaikista kävijöistä. Taidemuseossa oli kolme vaihtuvaa näyttelyä ja Suur-Savon museossa yksi vaihtuva näyttely. Päämajamuseoon valmistui Mannerheim ylipäälikönä -näyttelyosio, joka avattiin 17.6.2024. Lisäksi museokohteissa oli esillä viisi pysyvää näyttelyä. Museoiden yötä vietettiin perjantaina 25.10. Museokohteista olivat mukana Suur-Savon museo, Mikkelin taidemuseo, Sodan ja rauhan keskus Muisti / Päämajamuseo ja Jalkaväkimuseo. Mukana olleissa museokohteissa, tuomiokirkossa ja Urheilupuistossa järjestetyssä valoshow-tapahtumassa oli yhteensä 23 813 käyntiä.

Kirjastot

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
3600 - Mikkelin kirjastot				
Mikkelin kirjastot yhteensä, lainat kpl	716 407,00	690 000,00	745 856,00	108,10 %
menot / laina €/kpl	-4,21	-4,43	-3,93	88,82 %
Mikkelin kirjastot yhteensä, käynnit kpl	418 465,00	480 000,00	413 283,00	86,10 %
menot / käynti €/kpl	-7,21	-6,37	-7,10	111,51 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Lainojen määrä on noussut edellisvuoteen verrattuna 4,1 %. Lainat ylittivät talousarvion tavoitteet ja ylittivät myös koronaa edeltävän vuoden 2019 lainat. Käynnit alittivat edellisvuoden käynnit 1,2 %:lla ja alittivat talousarvion tavoitteet. Tähän on vaikuttanut esimerkiksi pääkirjaston 4 kk kestänyt kattoremontti, jolloin tapahtumiin käytettäviä tiloja kuten Mikkeli-sali oli pitkään pois käytöstä.

Vapaa sivistystyö

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
3700 - Vapaa sivistystyö				
opiskelijat kpl	3 813,00	4 000,00	4 055,00	101,38 %
menot / opiskelija €/kpl	-421,39	-432,15	-416,17	96,30 %
opetustunnit kpl	16 393,00	17 500,00	16 592,00	94,81 %
menot / opetustunti €/kpl	-98,02	-98,78	-101,71	102,97 %
kurssilaisia kpl	7 362,00	7 000,00	7 982,00	114,03 %
menot / kurssilainen €/kpl	-218,25	-246,94	-211,42	85,62 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Opetustoiminnan volyymi on kasvanut edellisvuodesta. Opiskelijamäärä on kasvanut, kurssit ovat olleet täydempiä kuin edellisvuonna. Opetustuntien määrä on noussut maltillisesti. Nousun syynä on se, että kursseja on jäänyt toteutumatta edellisvuosia vähemmän. Maksullinen palvelutoiminta on lisääntynyt maahanmuuttajille järjestetyn S2-kielen opetuksen vuoksi. Kielten opettajan vakanssi muutettiin suunnittelijaopettajaksi 1.9.2024 alkaen. Hankkeet Yhdessä osallistuen ja Lake23 ovat toimineet suunnitelmiensa mukaisesti.

Liikuntapaikat

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 4000 - Liikuntapalvelut				
ohjaaja-avustusta saaneiden järjestöjen määrä kpl	33,00	35,00	32,00	91,43 %
menot / avustettu järjestö €/kpl	-14 284,67	-14 128,57	-16 580,18	117,35 %
☐ 4300 - Uimahallit				
uimahallien käynnit kpl	157 265,00	170 000,00	163 560,00	96,21 %
menot / käynti €/kpl	-11,17	-10,38	-10,39	100,10 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Lasten ja nuorten liikumisen edistämiseksi uudistettiin frisbeegolfrataa, rakennettiin Anttolaan pyörärata sekä toteutettiin yleissuunnitelma Marskin aukiolle. Move like Mikkeli -hanke ja sen myötä koulupt -toiminta käynnistyi. Harjoitusjäähalli asetettiin käyttökieltoon, jonka vuoksi ulkotekojäät avattiin hieman normaalia aikaisemmin. Terveys- ja luontoliikunnan edistämiseksi jatkettiin ulkokuntosalien uudistamista rakentamalla uusi ulkokuntosali Rantakeitaalle, tehtiin jäärata Pitkäjärven jäälle ja jatkettiin retkeilyreittien kunnostamista. Kaihulla alkoi rantavalvonta. Ohjauspuolella jatkui vahva panostaminen soveltavaan ja senioriliikuntaan, mitä osaltaan edistää myös Rantakeitaalle hankittu uusi allashissi.

Nuorisotoiminta

Vuosi Palvelu	2024			
	TP -1v	TA	TP	Toteutuma%
☐ 4510 - Nuorisotoiminta				
nuorisotilat ja -toiminta käynnit kpl	33 849,00	25 000,00	33 893,00	135,57 %
menot / käynti €/kpl	-30,72	-48,07	-33,58	69,85 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Nuorisotyön työmuotoja toteutettiin eri toimintaympäristöissä. Nuorisotila Usva aloitti toimintansa elokuussa Saimaanportin yhtenäiskoulun yhteydessä. Vuoden aikana etsivän nuorisotyön yksilöasiakkuudessa oli 190 nuorta. Suurimpana yksittäisenä nuorille järjestettävänä tapahtumana toteutettiin Syysbreikki, johon osallistui yli 1400 nuorta.

Talouden toteutuma

Hyvinvoinnin ja osallisuuden ltk	TP 2023	TA 2024	Muutokset	Muutettu ta 2024	TP 2024	Tot%
	17 331 788,02	16 320 300,00	612 500,00	16 932 800,00	17 024 523,40	-100,54
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	802 818,61	1 303 600,00	-189 900,00	1 113 700,00	1 187 503,69	106,63
Maksutuotot	297 569,66	425 000,00	-100 000,00	325 000,00	353 646,55	108,81
Tuet ja avustukset	398 973,06	620 600,00	-159 900,00	460 700,00	555 772,67	120,64
Vuokratuotot	591 562,60	754 200,00	-194 000,00	560 200,00	574 011,81	102,47
Muut toimintatuotot	641 013,33	225 700,00	-25 000,00	200 700,00	195 894,91	97,61
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 731 937,26	3 329 100,00	-668 800,00	2 660 300,00	2 866 829,63	107,76
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 341 046,54	-5 318 400,00		-5 318 400,00	-5 608 502,83	105,45
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 255 167,27	-1 178 000,00		-1 178 000,00	-1 148 112,92	97,46
Muut henkilösivukulut	-178 744,46	-184 700,00		-184 700,00	-137 282,35	74,33
Henkilöstökulut yht.	-6 774 958,27	-6 681 100,00		-6 681 100,00	-6 893 898,10	103,19
Palvelujen ostot	-2 597 190,92	-2 717 600,00	2 000,00	-2 715 600,00	-2 631 013,63	96,89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 485 989,00	-1 637 900,00	27 300,00	-1 610 600,00	-1 262 512,94	78,39
Avustukset kotitalouksille	-5000,00	-4000,00		-4000,00	-4 000,00	100,00
Avustukset yhteisöille	-1835389,51	-1922700,00	25000,00	-1897700,00	-1 886 454,47	99,41
Vuokrat	-6696111,95	-6439100,00		-6439100,00	-6558412,11	101,85
Muut toimintakulut	-94 005,74	-247 000,00	2 000,00	-245 000,00	-80 822,52	32,99
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-19 488 645,39	-19 649 400,00	56 300,00	-19 593 100,00	-19 317 113,77	98,59
Toimintakate	-16 756 708,13	-16 320 300,00	-612 500,00	-16 932 800,00	-16 450 284,14	97,15

Talouden toteutuma tulosalueet

		TP 2023	TA 2024	Muutettu ta 2024	TP 2024	Tot %
300 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palv. ja hallinto						
	Toimintatuotot	4 996,29	2 000,00	2 000,00	3 269,71	163,49
	Toimintamenot	-2 211 935,82	-2 190 200,00	-2 190 200,00	-2 147 558,42	98,05
	Toimintakate	-2 206 939,53	-2 188 200,00	-2 188 200,00	-2 144 288,71	97,99
320 Yleiset kulttuuripalvelut						
	Toimintatuotot	24 562,40	99 800,00	24 800,00	30 587,45	123,34
	Toimintamenot	-467 653,41	-586 700,00	-584 700,00	-491 327,42	84,03
	Toimintakate	-443 091,01	-486 900,00	-559 900,00	-460 739,97	82,29
330 Kaupunginorkesteri						
	Toimintatuotot	181 145,58	202 900,00	52 900,00	60 003,68	113,43
	Toimintamenot	-1 209 367,92	-1 085 100,00	-1 085 100,00	-1 126 113,34	103,78
	Toimintakate	-1 028 222,34	-882 200,00	-1 032 200,00	-1 066 109,66	103,29
340 Museopalvelut						
	Toimintatuotot	161 845,71	120 800,00	120 800,00	154 315,57	127,74
	Toimintamenot	-1 419 087,19	-1 371 300,00	-1 371 300,00	-1 424 136,81	103,85
	Toimintakate	-1 257 241,48	-1 250 500,00	-1 250 500,00	-1 269 821,24	101,55
360 Kirjastopalvelut						
	Toimintatuotot	502 876,25	431 800,00	468 000,00	512 008,17	109,40
	Toimintamenot	-3 376 634,03	-3 459 900,00	-3 439 900,00	-3 295 148,93	95,79
	Toimintakate	-2 873 757,78	-3 028 100,00	-2 971 900,00	-2 783 140,76	93,65
370 Kansalaisopisto						
	Toimintatuotot	423 610,49	718 300,00	618 300,00	684 369,79	110,69
	Toimintamenot	-1 768 908,61	-2 044 200,00	-2 024 200,00	-2 005 932,75	99,10
	Toimintakate	-1 313 393,38	-1 325 900,00	-1 405 900,00	-1 321 562,96	94,00
400 Liikuntapalvelut						
	Toimintatuotot	1 179 618,46	1 528 200,00	1 178 200,00	1 205 749,37	102,34
	Toimintamenot	-7 615 225,78	-7 355 000,00	-7 350 000,00	-7 361 280,43	100,15
	Toimintakate	-6 435 607,32	-5 826 800,00	-6 171 800,00	-6 155 531,06	99,74
450 Nuorisopalvelut						
	Toimintatuotot	253 282,08	225 300,00	195 300,00	216 525,89	110,87
	Toimintamenot	-1 419 832,63	-1 557 000,00	-1 547 700,00	-1 465 615,67	94,70
	Toimintakate	-1 166 550,55	-1 331 700,00	-1 352 400,00	-1 249 089,78	92,36

Irtain omaisuus

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta	TA 2024	TP 2024	Poikkeama	TP 2024/TA 2024
Koneet ja kalusto yhteensä	200 000,00	198 361,69	1 638,3	99,18
Liikuntapaikat	180 000,00	179 208,00	792,0	99,56
Museopalvelut	20 000,00	19 153,69	846,3	95,77

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue**Yhteenveto:**

Kaupungin hallintosääntö ja sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö ohjaavat lautakunnan alaista toimintaa ja päätöksentekoa. Lautakunnan alaisessa toiminnassa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta. Kuitenkin riskienhallinnan sisäistämässä ”osaksi jatkuvaa arviointia” on tulosityksikkötasolla eroja. Ohjaavien dokumenttien/ohjeistuksen tunteminen, riskien tunnistaminen ja dokumentointi sekä ennakointi on saatava osaksi päivittäistä toimintaa. Sääntöjä ja päätöksiä noudatetaan ja toiminnan tavoitteita toteutetaan ja niitä seurataan säännöllisesti. Taloutta valvotaan ja seurataan vahvistettujen ohjeiden mukaisesti ja siitä raportoidaan lautakunnan kokousten yhteydessä. Taloudelliset vastuut on jaettu siten, että asiantarkastuksesta ja hyväksynnästä vastaavat eri henkilöt. Järjestely on toiminut hyvin. Suurimmat hankinnat on kilpailutettu hankintapalveluiden avulla ja muissa hankinnoissa on noudatettu hankintasääntöä. Sopimukset ovat ajan tasalla, ja sopimusseuranta on järjestetty. Sopimuksia on noudatettu. Henkilökunnan rekrytoinnissa on noudatettu kaupungin voimassa olevia ohjeita. Lakien ja sääntöjen mukaista toimintaa on tarkasteltu normaalin päätöksenteon yhteydessä.

e = Ei sovellettavissa, 1 = Heikosti, 2 = Kohtuullisesti, 3 = Melko hyvin, 4 = Hyvin				
Sisäinen toimintaympäristö ja valvontakulttuuri		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Toiminta-kulttuuri	Ovatko yksikön arvot ja toimintaperiaatteet määritelty ja toimitaanko niiden mukaisesti?	4	Kaupungin strategiassa ja sen arvokirjassa on määritelyt kaupungin arvot, joita tulee toteuttaa kaikessa toiminnassa. Toiminta perustuu toiminta-kohtiaisiin lakeihin ja asetuksiin sekä varhaiskasvatus-, esiopetus- ja opetus-suunnitelmiin. Lisäksi eräillä tulosalueilla on omaa toimintaa tarkemmin ohjaavia arvoja (mm. kirjastopalvelut, liikuntapalvelut).	Arvojen mukainen toiminta arjen toiminnassa. Arvot kehityskeskusteluihin mukaan.
	Arvostetaanko kehittämiskohteiden tai puutteiden esille tuomista?	3	Avoimuus ja luottamus toiminnan lähtökohtana – kehittämiskohteita ja puutteita uskalletaan tuoda keskusteluissa esille. Kannustetaan kehittymään ja kehittämään toimintaa.	Nostetaan esille kehityskeskustelussa ja tehdään kehittäviä ja korjaavia toimenpiteitä. Seurataan toimenpiteiden toteutumista.
	Puututaanko yksikössä johdonmukaisesti sääntöjen vastaiseen toimintaan?	3	Puututaan, kun epäkohta ilmenee ja tulee tietoon.	Epäkohtien esiintuomiseen tulee rohkaista. Korjaustoimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. Esi miehet mukaan esimieskoulutukseen oppimaan ja omaksumaan ohjeistukset ja säännöt.
Toiminnan tavoitteet	Onko yksikölle asetettu tavoitteet ja ovatko ne kattavat?	4	Talousarviossa ja sen käytösuunnitelmassa tavoitteet asetettu. Yksiköt asettavat tavoitteita myös asiakaskyselyissä nousseiden asioiden pohjalta sekä yksikkökohtaisten painotusten mukaan.	Toiminnan ja tavoitteiden seuranta määritellyjen seurantaraporttien yhteydessä.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

	Tukeeko tavoitteenasettelu kaupungin strategiaa?	4	Strategianmukainen toiminta ja tavoitteet talousarviossa -> käyttösuunnitelmat jalkautetaan tulosyksikötasolle.	Strategiakorttiin kirjataan selkeät strategiaa toteuttavat tavoitteet.
	Onko tavoitteiden systemaattinen seuranta järjestetty?	4	Strategiset tavoitteet ohjelmakorteissa, joiden arviointi tehdään seurannan yhteydessä. Lukuvuosisuunnitelmat kouluilla. Kouluterveyskysely kahden vuoden välein, eri toimintojen laatukselyjä tehdään säännöllisesti.	Talousarviovuoden palvelusuunnitelma, strategiakortit ja talousarvio (eurot) käydään jokaisessa yksiköissä läpi.
	Reagoidaanko havaittuihin poikkeamiin?	3	Havaittuihin poikkeamiin reagoidaan.	Reagoidaan ja poikkeamat selvitetään. Vastuiden määrittely.
	Onko palkkiojärjestelmää kytketty tavoitteiden saavuttamiseen?	2	Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi, tva.	Ei ole tulospalkkiojärjestelmää – voisiko olla? HL-arviointia uudistettiin 2024 ja hl-lisää kohdistettiin henkilöille, joilla ei vielä ollut hl-lisää ja joiden pisteet lisään oikeuttivat.
Organisaatio-rakenne	Onko organisaatiorakenne selkeä ja toimiva?	4	Organisaatio rakenne ok. Esimies-alaisuudet toimivat.	Sihyn eri tehtäväalueilla on alakohtaiset lainsäädännöt, joten tehtäväkohtainen tulosaluejako on edelleen perusteltu.
	Onko tehtävänjaot vastuineen määritetty ja niitä koskeva ohjeistus ajan tasalla?	4	Hallintosäännössä ja toimintasäännössä vastuut määritetty, tehtäväkuvat tehty.	Tehtäväkuvien päivittäminen aika ajoin.
Resurssit	Onko talousarvio oikein mitoitettu suhteessa tavoitteisiin?	2	Jatkuva säästäminen ja leikkaaminen vaikeuttaa pitkäjänteistä kehittämistä, ei jakseta odottaa toimintojen vaikuttavuuden näkyväksi tulemistä. Lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeita ei pystyty ennakolta arvioimaan, tuen resurssoinnin haasteet. Kehittämisesurssia pitäisi olla runsaammin. Yllättävät menot voivat heilauttaa budjettia.	Nykyisellä säästöjen aikakaudella uutta ei voi kehittää, jos jostakin vanhasta ei luovuta – nykyiset resurssit ei riitä olemassa olevan ylläpitämiseen ja rinnalla uuden kehittämiseen/rakentamiseen. Palvelujen laajuus ja laatu sekä tavoitetaso tulee asettaa käytettävissä olevien resurssien mukaiseksi.
	Onko yksiköllä käytössään tehtävien edellyttämä määrä henkilöstöä?	3	Henkilöstöresurssi niukka, rekrytointien ”viivästyminen” aiheuttaa haasteita arjen tehtävistä suoriutumisessa. Kasvun ja oppimisen tuen lainmuutos – resurssin riittävyys? Joissakin yksiköissä äkillinen henkilöstövaje voi tarkoittaa yksikön sulkemista	Rekrytointitarpeita pyritään kartoittamaan entistä aikaisemmin. Sijaisjärjestelyjä tulee kehittää.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

			tai palveluajan supistamista.	
	Onko henkilöstön osaaminen riittävällä tasolla?	3	Täydennyskoulutusta tarjotaan – ammatillinen, sähköisten työkalujen hallinta, sovellukset jne. Koulutuksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan.	Kehityskeskusteluissa osaamistarpeiden kartoittaminen. Uusien työntekijöiden perehdyttämiseen käytettävä riittävästi aikaa. Perehdytystyökalu käyttöön.
	Ovatko yksiköllä tehtävien edellyttämät toimitilat, laitteet ja tietojärjestelmät?	3	Joissakin tiloissa sisäilmahaasteita. Laitekannan uusimisiin tulisi varata riittävästi resurssia.	Pitkäjänteinen suunnittelu mm. tilojen suhteen. Linjauksia tarvitaan mm. itäisen alueen päiväkotija kouluratkaisu, Taide-museon tilaratkaisu museokokoelmatiloihin, liikuntapalvelujen kaluston huoltorakennukset.
	Onko yksikössä varmistettu, että yksikkö kykenee suoriutumaan ydintehtävistään myös normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa?	3	Valmiussuunnitelmat laadittu. Ydintehtävistä suoriututaan, henkilöstön kuormittuminen poikkeusoloissa.	Lakisääteiset tehtävät tulee hoitaa, joten suunnitelmat päivitettävä tältä osin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin nähden.
Lainsäädäntö ja kaupungin sisäiset ohjeet	Ovatko toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ajan tasalla?	3	Säännöt, määräykset ja ohjeet ovat ajan tasalla.	Vuosikelloon näiden säännönmukainen tsekkaaminen. (Perusopetuksen) hankkeiden arkistointiohjeiden laadinta.
	Tunteeko henkilöstö keskeiset työhönsä vaikuttavat ohjeet ja säännöt?	3	”Suurinpiirtein” tunnetaan – muistettava, mistä ohjeistusta löytyy. Sijaisten kanssa haastetta ohjeisiin ja sääntöihin perehdyttämisessä.	Kaikki esimiehet mukaan mm. esimieskoulutuksiin --> ohjeiden ja sääntöjen jalkauttaminen koko henkilöstölle.
	Miten hyvin yksikkönne on välttynyt viime vuoden aikana kankeilta, virallisessa prosessissa olevilta valituksilta tai oikeustapauksilta	3	Aika-ajoin yksittäisiä valituksia henkilökohtaisiin etuuksiin liittyen (esim. koulumatkaetus, oppimisen tukipalvelut).	Lakien ja asetusten mukainen toiminta.
	Varmistaako johto, että ohjeita ja sääntöjä noudatetaan?	3	Ohjeita läpikäydään esimiestapaamisissa. Silloin kun asioita nousee esille, ohjeista ja säännöistä keskustellaan. Käytännön tilanteissa mm. asiakaspalvelussa toiminnan on perustuttava luottamuikseen.	Itsearviointi, omavalvonta, luottamus.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Riskienhallintamenettelyt	Tunneteko kaupungin riskienhallintaa ohjaavat dokumentit: johtosäännöt ja toimintaohjeet, sisäisen	3	Yksikkö- ja yksilökohtaisia eroja. Uusien työntekijöiden ja sijaisten perehdyttämisessä haastetta.	Intron käyttöönottoaminen perehdytyksissä.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

	valvonnan yleisohje ja riskienhallintapolitiikka?			Vuosikelloon näiden säännönmukainen tsekkaus.
	Onko riskienhallinta toteutettu kaupungin riskienhallintaa ohjaavien dokumenttien mukaisesti?	3	Audits-järjestelmä, Falcony	Tehdään yksikkötasolle, päivitettävä aika-ajoin.
	Onko riskienhallintamenettelyt kytketty osaksi suunnittelu- ja ohjausprosesseja?	3	Nostettava vahvemmin esille.	Vuosikelloon tsekkausajankohdan määrittely.
Riskien tunnistaminen	Perustuuko riskien tunnistaminen järjestelmälliseen menetelmään?	3	Varautumissuunnitelma, talousarvion riskien kartointus, Audits, Falcony – näissä yksikkökohtaisia eroja.	Tietojen päivittäminen
	Dokumentoidaanko tunnistetut riskit?	3	Audits, Incy – haasteena ajan riittäminen kirjauksiin.	On tärkeä osa vastaavien päivittäistä työtä – helpottaa ennakointia ja varautumista vastaavanlaisiin tilanteisiin.
	Onko riskien ennakoinnissa onnistuttu?	3	Pääsääntöisesti on onnistuttu. ”Sattumat” yllättävät.	Kaikkia riskejä ei pystytä ennakoimaan.
Riskien arviointi	Arvioidaanko tunnistettujen riskien merkitys (todennäköisyys ja vaikutukset) systemaattisesti?	3	Varautumissuunnitelmat, Audits. Ta-asiakirjan yhteydessä päivitetään.	Päivittäminen osaksi vuosikelloa.
Riskeihin vastaaminen	Onko olennaisille riskeille määritelty hallintamenettelyt ja vastuut?	3	Pikkuhiljaa alkaa olla keskeiset kuvattu, Audits.	Varattava riittävästi aikaa.
	Arvioidaanko hallintamenettelyjen kustannuksia suhteessa saatuun hyötyyn?	2	Vakuutusten omavastuu vs. mahdollinen riski.	Tähän tarvitaan yhteinen malli (koko kaup.organiisaatio).
	Onko riskienhallinnan raportointi järjestetty asianmukaisesti?	2	Audits, Falcony, toimintakertomus.	Jokainen tulosalue ja -yksikkö ottaa järjestelmät käyttöönsä.

Valvontatoimenpiteet		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Prosessien kontrollien suunnittelu	Ovatko keskeiset toimintaprosessit ja projektit kuvattu ja dokumentoitu?	3	Vähitellen keskeiset kuvattu	Kaikkien kuvaaminen ja dokumentointi.
	Onko hyväksymismenettely olemassa, ajantasainen ja toimiiko se suunnitellusti (esim. ostolaskut, laskutus, palkat jne.)?	4	On, lautakunnassa vahvistettu (mm. laskut/asiatarkastus ja hyväksyntä, hankkeet). Sijaisjärjestelyt kunnossa.	Vahvistetaan vuosittain (käyttösuunnitelman yhteydessä). Palkat – tasopalkkajärjestelmään siirtyminen, hl-järjestelmän läpinäkyvyys.
	Onko tehtävien eriyttämistarpeet arvioitu ja ovatko vaaralliset työyhdistelmät tiedossa?	3	Tietyissä tehtävissä pari-/ryhmytyöskentely. Kaikissa kriittisissä tehtävissä ei ole ”täydellistä” sijaistajaa.	Juoksevista tehtävistä suoriudutaan, mutta pitkät asiantuntijoiden poisolot aiheuttavat haasteita -> sijaisjärjestelyjen kehittäminen.
	Onko yksikkörajat ylittävien prosessien kontrollit määritelty?	3	Ennakoivaa yhteistyötä pitäisi lisätä yksiköiden, tulosalueiden ja palvelualueiden kesken (mm. kiinteistöjen kunnossapito).	Yhteistyön lisääminen, vastuujaoit ja niiden mukainen toiminta. Sisäisten vuokralaisten/tilojen

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

				käyttäjien huomioista ko- pin ottaminen.
Kontrollien toimivuuden arviointi	Onko päivittäisvalvonta osa esi- miesten työtä?	3	Yksikkötasolla toimii – tu- losaluejohtajat ja palvelu- johtajat --> paljon valvot- tavaa, ei pysty olemaan kaikessa päivittäisessä operatiivisessa toimin- nassa mukana/tietoinen.	Merkittävistä poikkeaa- mista tulee tiedottaa esi- miestä, joka harkitsee tiedottamista esimie- sportaassa eteenpäin.
	Arvioidaanko toimintaprosessien toimivuutta säännöllisesti?	3	Johtoryhmät, tiimipalave- rit.	Jatkuva sisäinen arviointi, kehittäminen
	Arvioidaanko olennaisten kontrol- lien tarpeellisuutta säännöllisesti?	3	Täytyy olla myös luotta- musta, että homma pelit- tää – toimintaa ei voida ra- kentaa valvonnan varaan.	Ei kai enää ”luottamus hyvä, kontrolli parempi”- mentaliteettia...
Toiminnan seuranta	Seurataanko määrärahojen käyttöä säännöllisesti?	4	Kyllä, tulosvastuulliset seu- raavat, lautakuntatasolla seurantojen yhteydessä	Jokainen vastuullinen esi- mies seuraa säännölli- sesti määrärahojensa käyttöä.
	Ovatko täsmäytysrutiinit dokumen- toitu, vastuutettu ja seurannassa?	3	Ta-seurannassa tehdään	Kirjoita tekstiä napsaut- tamalla tätä.
	Onko taloudellisten ja toiminnallis- ten tavoitteiden seuranta syste- maattista?	4	Vastuulliset viranhaltijat	Esimiehen työpöytä kes- keisistä mittareista päi- vittäisseurantaa helpot- tamaan.
	Varmistetaanko ostopalvelujen laa- dun sopimuksenmukaisuus?	3	Laatukriteerit täytettävä. Tarvittaessa hyödynne- tään hankintapalvelujen asiantuntemusta.	Hankintaosaamisen lisää- minen, kilpailuttamis- osaamisen lisääminen tarpeen, sopimusten seu- raaminen osaksi operatii- vista työtä.
	Onko ostopalvelujen hankinnassa ja sopimuksissa huolehdittu kriittis- ten palvelujen/tuotteiden saan- nista myös normaaliolojen häiriöti- lanteissa ja poikkeusoloissa?	2	Tähän tulee kiinnittää jat- kossa huomiota, yhteis- työtä hankintapalvelujen asiantuntijoiden kanssa.	Otettava huomioon kai- kissa ruusissa kriittisissä sopimuksissa.
	Onko sopimusten seuranta syste- maattista ja vastuutettua?	3	Seuranta tehdään, sään- nölliset seurantalpalverit, yks. palvelutarj. valvonta vastuutettu (esim. yks. vaka).	Vastuuhenkilöiden vaihtu- essa huomioitava jat- kuvuus.
Tietojärjestel- mien kontrol- lit	Onko tietojärjestelmien kontrollit testattu ja asianmukaisia?	4	Tietohallinto vastaa, yh- teistyötä tulosalueiden kanssa.	Tietohallinnon resurssin riittävyys turvattava.
Omaisuuuden hankinta, lu- ovutus ja hoito	Onko omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa to- teutunut menetyksiä, arvon alen- nuksia tai onko jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuu- seen?	2	Sisäilmaongelmaiset kiin- teistöt --> irtaimen ”vahin- goittuminen”.	Vain puhtaita ja terveitä kalusteita tulee hyödyn- tää uusissa rakennuk- sissa.

Tiedonkulku ja raportointi		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitys- toimenpiteet
Raportointi- järjestelmät	Onko esimiesten käytössä rapor- tointijärjestelmä, joka tuottaa oi- kea-aikaisesti seurantatietoa toi- minnan kustannuksista?	3	Forecast ok, sisäisten erien ajantasaisuus?	Vaikuttavuuden arviointi, laadun arviointi – tarvi- taan näihin työkalut.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

	Tuottaako seurantajärjestelmä tietoa toiminnan laadusta (läpimenoajat, poikkeamat, asiakastytytyväisyys jne)?	2	Asiakaskyselyt toimivat, "systeemit" eivät tuota ns. esimiehen työpöytään päivittäisseuranta-aineistoa	Vaikuttavuuden arviointi, laadunarviointi -> työkalut tarvitaan.
Tiedonkulku	Onko tiedonkulku organisoitu ja vastuuhenkilöt nimetty?	3	Aina parannettavaa	Tarvittaisiin palvelualuekohtainen viestintävastaava.
	Perehdytetäänkö uudet työntekijät suunnitelmallisesti?	3	Intro käytössä. Lyhytaikaisten sijaisten perehdyttämisessä haastetta	Intro-perehdyttämisen sovellus käyttöön jokaisessa rekryssä.
	Onko sisäinen tiedonkulku järjestetty siten, että toiminnan ohjauksen kannalta merkityksellinen tieto toimitetaan oikeille henkilöille oikea-aikaisesti?	3	Kyllä, mutta aina on tässä parannettavaa. Merkittävien toiminnallisten muutosten tiedottaminen - luottamushenkilöt ja henkilöstö? Huom. esim. kaupunginjohtoryhmän muistiot informatiivisemmiksi.	Henkilöstön osallistaminen toiminnallisiin muutoksiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. kaupunkiorganisaatio = henkilöstö.
	Onko luotu järjestelmällinen tapa tiedottaa suurelle yleisölle ja kohderyhmille?	3	Tulosalueilla omia somekanavia. Wilma-järjestelmä käytössä, kaupungin viestintä vastaa koko kaupungille tarkoitettua viestinnästä. Aina tässä kuitenkin parannettavaa.	Muistetaan (riittävän) monipuolinen, ennakoiva ja ajantasainen viestintä.
	Onko laadittu suunnitelmat ulkoisen viestinnän toteuttamisesta poikkeustilanteissa?	3	Kaup. viestintä – viestintäsuunnitelma.	Oikea-aikainen tiedonvälitys poikkeustilanteissa organisaation sisällä vastuullisille tahoille.
Tieto-järjestelmät	Ovatko tietojärjestelmät dokumentoituja ja luotettavia?	4	Alkaa olla kohdallaan – kiitos tietohallinnon!	Tietosuoja-asioiden halluunottoon lisää koulutusta.
	Tukevatko tietojärjestelmät päätöksentekoa ja toimintaa?	4	Laatu ja vaikuttavuus?	Laatu ja vaikuttavuus -> työkalut tarvitaan.

Seuranta		Arvio (1-4)	Perustelut, puutteet	Suunnitellut kehitystoimenpiteet
Sisäinen arviointi	Seurataanko toimintaa ja poikkeamia säännöllisesti?	4	Yksikötasolla jatkuva seuranta, poikkeamat raportoidaan – eurot talousseurannassa ja toiminta "isojen" seurantojen yhteydessä	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Analysoidaanko ja hyödynnetäänkö poikkeamaseurannan tietoja?	3	Laadullisiin poikkeamiin tarttuminen mahdollisuuksien mukaan välittömästi. Määrärahopoikkeamat -> mahd. lisätalousarviot	Poikkeamien huomioiminen ja toiminnan vastaaaminen poikkeamiin.
	Arvioidaanko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta säännöllisesti?	3	Tehdään säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä – pitäisi tehdä vaikkapa puolivuositin.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
	Käsitteläänkö sisäisen tarkastuksen raportit ja havainnot säännöllisesti?	4	Tilinpäätöksen yhteydessä .	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

Mikkelin kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalli

Ulkoinen arviointi	Käsitelläänkö ulkoisten arviointien, tilintarkastajien, EU-tarkastajien ym. raportit säännöllisesti?	3	Sihyn hankkeet, tark.ltk:n nostot.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
---------------------------	--	---	------------------------------------	---------------------------------------